

prima instanță: Judecătoria Chișinău, sed. Buiucani
Judecător: V. Muntean
instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău
Judecători: N. Budăi, V. Efros, I. Muruianu

ÎNCHEIERE

04 aprilie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecător
Judecători

Tatiana Vieru
Maria Ghervas, Iuliana Oprea

soluționând chestiunea privind admisibilitatea recursurilor declarate de către Compania Internațională de Asigurări „Asito” Societate pe Acțiuni, Popa Vera și Societatea cu Răspundere Limitată „Colombus”,

în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Popa Vera și Societatea cu Răspundere Limitată „Colombus” împotriva lui Ichim Andrei, Guzgan Vladimir, Compania Internațională de Asigurări „Asito” Societate pe Acțiuni și Fabricii de Producere și Comercializare „Remta-Transport-Privat” Societate cu Răspundere Limitată cu privire la încasarea prejudiciului material și moral, constatarea nulității contractului de locațiune și încasarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 19 octombrie 2017, prin care s-au respins apelurile declarate de Compania Internațională de Asigurări „Asito” Societate pe Acțiuni, Popa Vera și Societatea cu Răspundere Limitată „Colombus”, s-a admis apelul declarat de Fabrica de Producere și Comercializare „Remta-Transport-Privat” Societate cu Răspundere Limitată, s-a casat hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 18 aprilie 2017, în partea încasării prejudiciului moral de la Fabrica de Producere și Comercializare „Remta-Transport-Privat” Societate cu Răspundere Limitată în beneficiul lui Popa Vera și în cea parte s-a emite o nouă hotărâre, prin care s-a încasat de la Guzgan Vladimir în beneficiul lui Popa Vera suma de 200,000 lei cu titlu de prejudiciu moral, în rest hotărârea primei instanțe s-a menținut,

c o n s t a t ă:

În data de 11 noiembrie 2014, S.R.L. „Colombus” a înaintat cerere de chemare în judecată împotriva lui Ichim Andrei și Guzgan Vladimir cu privire la încasarea prejudiciului material și a cheltuielilor de judecată.

Prin încheierea Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din data de 15 ianuarie 2015, în proces au fost atrași C.I.A. „Asito” S.A. în calitate de copârât și F.P.C. „Remta-Transport-Privat” în calitate de intervenient accesoriu.

Popa Vera în aceeași dată, a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Ichim Andrei și Guzgan Vladimir cu privire la încasarea prejudiciului material și moral.

Prin încheierea Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din data de 08 octombrie 2015, cauzele civile menționate au fost conexe într-o singură procedură.

Ulterior, în data de 28 iunie 2016, Popa Vera și SRL „Columbus” au depus o cerere de concretizare a pretențiilor, prin care au solicitat încasarea în mod solidar din contul copârâților C.I.A. „Asito” S.A., F.P.C. „Remta-Transport-Privat”, Ichim Andrei și Guzman Vladimir în beneficiul Verei Popa prejudiciu material cauzat prin infracțiune și anume, indemnizația de urmaș lunară în sumă de 2 520 lei, cheltuielile de înmormântare în sumă de 40 000 lei și încasarea prejudiciului moral în suma de 100 000 euro, încasarea în mod solidar din contul copârâților C.I.A. „Asito” S.A., F.P.C. „Remta-Transport-Privat”, Ichim Andrei și Guzman Vladimir în beneficiul S.R.L. „Columbus” prejudiciu material cauzat prin infracțiune în sumă de 11000 euro, penalitatea în sumă de 1980 euro și dobânda de întârziere în sumă de 4002,78 euro.

La fel, au solicitat reclamanții și constatarea nulității contractului de locațiune a autovehiculului de model Mercedes Sprinter XXXX, n/î XXXX încheiat între F.P.C. „Remta-Transport-Privat” și Ichim Andrei în data de 08 mai 2014, încasarea din contul copârâților C.I.A. „Asito” S.A., F.P.C. „Remta-Transport-Privat”, Ichim Andrei și Guzman Vladimir în beneficiul reclamanților a tuturor cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii înaintate, Popa Vera și S.R.L. „Columbus” au indicat că, în data de 15 octombrie 2014, aproximativ în jurul orei 11:00, Guzman Vladimir, aflându-se la volanul autovehiculului de model Mercedes Sprinter XXXX, n/î XXXX, proprietar Ichim Andrei, deplasându-se pe str. Calea Ieșilor, din direcția șos. Balcani în direcția str. Ghidighici, mun. Chișinău, s-a tamponat frontal cu autocamionul de model Mercedes n/î XXXX proprietarul căruia este S.R.L. „Colombus”, condus de Popa Adrian, care se deplasa pe str. Calea Ieșilor din sens opus.

Drept consecință, Popa Adrian, a decedat la fața locului până la sosirea ambulanței, iar vinovat în comiterea accidentului rutier se face Guzman Vladimir, care se afla la volanul autovehiculului de model Mercedes Sprinter XXX, n/î XXXX al cărui proprietar este Ichim Andrei.

Au menționat reclamanții că în urma accidentului rutier, produs în data de 15 octombrie 2014, autocamionul de model Mercedes, n/î XXXX care aparținea S.R.L. „Colombus” a fost grav deteriorat. Iar, cheltuielile de înmormântare a lui Popa Adrian în sumă de 40 000 lei au fost suportate de către mama sa, Popa Vera.

În data producerii accidentului rutier, Popa Adrian era angajat al S.R.L. „Colombus” cu salariu lunar de 2 520 lei și o avea la întreținere pe mama sa, Popa Vera, care era inaptă de muncă.

La fel, au mai indicat reclamanții că contractul de locațiune a autovehiculului de model Mercedes Sprinter XXXX, n/î XXXX încheiat între F.P.C. „Remta-Transport-Privat” și Ichim Andrei în data de 08 mai 2014, a fost încheiat de către părți fără intenția de a produce efecte juridice, motiv din care a solicitat declararea nulității acestuia.

Prin hotărârea Judecătoriai Chișinău, sediul Buiucani din 18 aprilie 2017, cererea de chemare în judecată înaintată de Popa Vera și S.R.L. „Columbus” s-a admis parțial. S-a hotărât încasarea din contul C.I.A. „Asito” S.A. în beneficiul S.R.L. „Colombus” a prejudiciului material cauzat în mărime de 92 985,49 lei, penalitatea în mărime de 16 737,38 lei, precum și 15 000,00 lei cheltuieli pentru asistență juridică. De asemenea, s-a hotărât încasarea din contul C.I.A. „Asito” S.A. în beneficiul Verei Popa, a cheltuielilor pentru înmormântare în mărime de 5 040 lei și 2 000,00 lei cheltuielile pentru asistență juridică, s-a încasat din contul F.P.C. „Remta-Transport-Privat” S.R.L. în beneficiul lui Verei Popa cheltuielile pentru înmormântare în mărime de 21 042,29 lei, prejudiciul moral cauzat prin infracțiune în mărime de

200,000,00 lei, precum și 13 000,00 lei cheltuieli pentru asistență juridică. În rest pretențiile fiind respinse ca neîntemeiate.

Prin aceeași hotărârea s-a dispus încasarea din contul C.I.A. „Asito” S.A. în beneficiul bugetului de stat, taxa de stat în mărime de 3 442,88 lei. S-a dispus încasarea din contul F.P.C. „Remta-Transport-Privat” S.R.L. în beneficiul bugetului de stat, taxa de stat în mărime de 731,26 lei.

În data de 05 mai 2017, C.I.A. „Asito” S.A. a declarat apel împotriva hotărârii Judecătoriai Chișinău, sediul Buiucani din 18 aprilie 2017, solicitând admiterea apelului, casarea parțială a hotărârii contestate.

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, S.R.L. „Remta - Transport - Privat” a declarat apel, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii Judecătoriai Chișinău, sediul Buiucani din 18 aprilie 2017, cu emiterea unei noi hotărâri prin care să fie respinse cerințele înaintate față de societatea apelantă.

Ulterior, în data de 12 mai 2017, avocatul Mocanu Serghei, în interesele Verei Popa și SRL „Colombus”, a declarat apel, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii contestate, cu pronunțarea unei noi hotărâri de admitere integrală a acțiunii.

În motivarea cererilor de apel, apelanții au indicat că, prima instanță la adoptarea hotărârii nu a constatat și nu a elucidat pe deplin circumstanțele care au importanță pentru soluționarea pricinii în fond, concluziile expuse în hotărâre sunt în contradicție cu circumstanțele pricinii, cât și au fost încălcate și aplicate eronat normele de drept procedural.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 19 octombrie 2017, s-au respins apelurile declarate de C.I.A. „Asito” S.A. și de avocatul Serghei Mocanu, în interesele Verei Popa și S.R.L. „Colombus”.

S-a admis apelul declarat de F.P.C. „Remta-Transport-Privat” S.R.L., s-a casat hotărârea Judecătoriai Chișinău, sediul Buiucani din 18 aprilie 2017, în partea încasării prejudiciului moral de la F.P.C. „Remta-Transport-Privat” S.R.L. în beneficiul Verei Popa și în acea parte s-a emis o nouă hotărâre, prin care s-a încasat de la Guzgan Vladimir în beneficiul lui Verei Popa suma de 200,000 lei cu titlu de prejudiciu moral. În rest s-a menținut hotărârea Judecătoriai Chișinău, sediul Buiucani din data de 18 aprilie 2017.

Considerând neîntemeiată decizia instanței de apel, C.I.A. „Asito” S.A. a înaintat cerere de recurs, prin care solicită admiterea recursului, casarea parțială a deciziei Curții de Apel Chișinău din 19 octombrie 2017, în partea încasării diferenței de despăgubire în sumă de 23 246, 37 lei, a penalității în mărime de 16 737 lei, precum și a cheltuielilor de judecată în mărime de 15 000 lei în beneficiul S.R.L. „Colombus”.

Ulterior, la 22 ianuarie 2018, Popa Vera și SRL „Colombus” au înaintat cerere de recurs, prin care solicită casarea deciziei Curții de Apel Chișinău din 19 octombrie 2017 și a hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei noi decizii prin care cerințele formulate prin cererea de chemare în judecată să fie admise integral.

Prin referința prezentată în data de 12 martie 2018, Ichim Andrei solicită respingerea recursului înaintat de către Popa Vera și S.R.L. „Colombus”, cu menținerea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe ca fiind emise în conformitate cu prevederile legii.

Instanța de recurs constată că, decizia instanței de apel din data de 19 octombrie 2017 a fost expediată recurenților în data de 27 noiembrie 2017. Astfel, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

prin prisma art. 434 CPC, consideră cererile de recurs înaintate de C.I.A. „Asito” S.A., Popa Vera și S.R.L. „Colombus” declarate în termen.

Pledând pentru admiterea cererilor de recurs, C.I.A. „Asito” S.A., Popa Vera și S.R.L. „Colombus” consideră că soluția instanței de apel este pripită, fapt ce rezultă din nedeterminarea naturii juridice a obiectului litigiului, criteriu care presupune prin sine lămurirea corectă și certă a situației de fapt și de drept.

De asemenea, susțin recurenții că instanța de apel examinând apelul a trecut în mod superficial argumentele invocate de apelanții – recurenții CIA „Asito” SA, Popa Vera și SRL „Colombus” și materialul probator anexat la materialele cauzei, fără a examina legalitatea și temeinicia hotărârii supusă apelului sub toate aspectele, în raport cu legislația ce guvernează litigiul în cauză.

Examinând temeiurile recursurilor în raport cu materialele pricinii, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia că, recursurile declarate de C.I.A. „Asito” S.A., Popa Vera și S.R.L. „Colombus”, urmează a fi declarate inadmisibile, din următoarele considerente.

În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (1) CPC, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

În conformitate cu art. 432 alin. (2) CPC, se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească: nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată; a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată; a interpretat în mod eronat legea; a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

În conformitate cu art. 432 alin. (3) CPC, se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care: pricina a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei; pricina a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată; în judecarea pricinii au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului; instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces; în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată; hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Alin. (4) al articolului menționat prevede că, săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În conformitate cu art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursurile declarate de către C.I.A. „Asito” S.A., Popa Vera și S.R.L. „Colombus”, sunt declarative și nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3), (4) CPC, care să justifice afirmația de ilegalitate a deciziei instanței de apel.

Călăuzindu-se de prevederile art. 440 CPC, completul a constatat existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433 CPC și anume lit. a), care expres prevede că cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

În cazul de față, argumentele invocate de către recurenți în cererile de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, nefiind posibilă determinarea aspectului de legalitate al deciziei instanței de apel ce urmează a fi supus controlului judiciar.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Completul reiterează și faptul că, recursul trebuie să fie unul „efectiv”, atât în practică, cât și în drept. Un astfel de recurs este cerut pentru pretențiile care pot fi considerate ca fiind „serioase și legitime” conform Convenției (a se vedea Mitropolia Basarabiei și alții vs. Moldova, nr. 45701/99 § 137, ECHR 2001-XII). În același timp, conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posedă puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Asito vs Republica Moldova, 10 iulie 2001, Meyer vs Germania, 22 martie 2016), însă în recursurile declarate de către C.I.A. „Asito” S.A., Popa Vera și S.R.L. „Colombus” asemenea aspecte nu se regăsesc.

Astfel, reieșind din considerentele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursurile declarate de către C.I.A. „Asito” S.A., Popa Vera și S.R.L. „Colombus”, ca inadmisibile.

În conformitate cu art. 270, art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se consideră inadmisibile recursurile declarate de către Compania Internațională de Asigurări „Asito” Societate pe Acțiuni, Popa Vera și Societatea cu Răspundere Limitată „Colombus”.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului, judecător

Tatiana Vieru

Judecători

Maria Ghervas

Iuliana Oprea